

Ann. Einh. 778. Tunc ex persuasione praedicti Sarra-
ceni spem capiendarum quarundam in Hispania civitatum
haud frustra¹ concipiens², congregato exercitu, profectus
est, superatoque in regione Wasconum Pyrinei jugo,
primo Pompelonem Navarrorum oppidum adgressus, in de-
ditionem accepit³. Inde Hiberum amnem⁴ vado tra-
iciens⁵, Caesaraugustam praecipuam illarum partium civi-
tatem accessit, acceptisque quos Ibinalarabi et Abuthaur,
quosque alii quidam Sarraceni obtulerunt obsidibus, Pompe-
lonem revertitur. Cujus muros, ne rebellare posset ad solum
usque destruxit, ac regredi statuens, Pyrinei saltum in-
gressus est. In cujus summitate Wascones insidiis
conlocatis⁶, extremum agmen adorti, totum exercitum
magno tumultu perturbant. Et licet Franci Wasconibus tam
armis quam animis praestare⁷ viderentur, tamen et
iniquitate locorum⁸ et genere imparis pugnae⁹ in-
feriores effecti sunt. In hoc certamine plerique auli-
corum¹⁰, quos rex copiis praefecerat, interfecti sunt,
direpta impedimenta¹¹ et hostis propter notitiam locorum
statim in diversa dilapsus est¹². Cujus vulneris accepto
magnam partem rerum feliciter in Hispania gestarum¹³
in corde regis obnubilavit¹⁴.

Vita c. 9. Cum enim assiduo ac paene continuo cum
Saxonibus bello certaretur, dispositis per congrua confini-
orum loca praesidiis¹⁵, Hispaniam quam maximo poterat
belli apparatu¹⁶ adgreditur, saltuque Pyrenei supe-
rato, omnibus quae adierat oppidis atque castellis¹⁷
in deditionem acceptis¹⁸, salvo et incolomi¹⁹ exer-
citu revertitur; praeter quod in ipso Pyrinei jugo Wasco-
niam perfidiam parumper in redeundo contigit experiri. Nam
cum agmine longo²⁰, ut loci et angustiarum situs permitte-
bat, porrectus iret exercitus, Wascones, in summi montis
vertice²¹ positis insidiis — est enim locus ex opacitate
silvarum, quarum ibi maxima est copia, insidiis ponendis
opportunos²² — extremam impedimentorum partem, et
eos, qui novissimi agminis incedentes²³, subsidio prae-
cedentes tuebantur²⁴, desuper incursantes²⁵, in sub-

1) Hirt. B. G. VIII, 15. 2) Sueton. Tib. 14. etc. 3) Caesar,
B. G. I, 28 etc. 4) Livius, 21, 2. 5) Livius, 21, 5. 6) Caesar,
B. C. III, 37. 7) Justin. 9, 2. 8) Caesar, B. G. III, 2. 9) Tacitus,
A. II, 20. 21. 10) Cornelius Nepos, Dat. 5. 11) Caesar, B. G. II, 17.
12) Justin. 38. 8. 13) Caesar, B. C. I, 85. 14) Gellius, 1. 2. 5.
15) Caesar, B. G. I, 8. 16) Justin. 32, 3. 17) Vellejus II, 107. 3.
18) Caesar, B. G. I, 28. etc. 19) Sueton, Nero 34. 20) Tacitus,
A. II, 5. 21) Justin. 24, 8. 22) Tacitus, A. II, 5. 23) Livius,
2, 30. 24) Caesar, B. G. II, 19. 25) Tacitus, A. II, 16. 19.